

Наукові перспективи
Видавнича група

№ 13 (54)

2025

НАУКА і ТЕХНІКА

серія: *право*, серія: *економіка*, серія: *педагогіка*,
серія: *техніка*, серія: *фізико-математичні науки*

СЬОГОДНІ

Шановні колеги!

*З Новим Роком та
Різдвом Христовим!*

Бажаю, щоб Ви і Ваші близькі були здорові і щасливі, щоб удача супроводжувала у справах, щоб любов оточувала і наповнювала Вас і Вашу родину.

Нехай негоди проходять стороною, а над головою буде завжди мирне небо і ясне сонце. Виконаних мрій, досягнутих цілей і приємних відкриттів Вам у Новому 2026 році!

З повагою,
директор Видавничої групи
«Наукові перспективи»

Ірина Жукова

Видавнича група «Наукові перспективи»

Всеукраїнська Асамблея докторів наук із державного управління

Асоціація науковців України

«Наука і техніка сьогодні»

№ 13(54) 2025

Київ – 2025

Publishing Group «Scientific Perspectives»

Ukrainian Assembly of Doctors of Sciences in Public Administration

Association of Scientists of Ukraine

"Science and technology today"

№ 13(54) 2025

Kyiv – 2025

**«Наука і техніка сьогодні» (Серія «Педагогіка», Серія «Право», Серія «Економіка»,
Серія «Фізико-математичні науки», Серія «Техніка»):
журнал. 2025. № 13(54) 2025. С. 2763**

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 07.04.2022 № 320
журналу присвоєно категорію "Б" із економіки та педагогіки
(спеціальності – 015 - Педагогічні науки; 076 - Економічні науки)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 06.06.2022 № 530 журналу
присвоєно категорію "Б" із права (спеціальність – 081 Юридичні науки)*

*Згідно наказу Міністерства освіти і науки України від 10.10.2022 № 894 журналу присвоєно
категорію "Б" із техніки (спеціальність - 122 Комп'ютерні науки)*

*Журнал видається за підтримки Міждержавної гільдії інженерів консультантів, Інституту філософії та
соціології Національної Академії Наук Азербайджану (Баку, Азербайджан), громадської організації
«Християнська академія педагогічних наук України» та громадської організації
«Всеукраїнська асоціація педагогів і психологів з духовно-морального виховання»*

*Рекомендовано до видавництва Президією Всеукраїнської Асамблеї докторів наук з державного управління
(Рішення від 24.12.2025 № 9/12-25)*

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC), міжнародної пошукової системи Google Scholar та до міжнародної наукометричної бази даних Research Bible

Головний редактор: Сопілко Ірина Миколаївна - доктор юридичних наук, професор, Відмінник освіти України, Лауреат Премії Президента України для молодих вчених, Лауреат Премії Верховної Ради України найталановитішим молодим ученим в галузі фундаментальних і прикладних досліджень та науково-технічних розробок, академік Академії наук вищої школи України, Заслужений юрист України (Київ, Україна)

Редакційна колегія:

- Бахов Іван Степанович — доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри іноземної філології та перекладу Міжрегіональної академії управління персоналом (Київ, Україна)
- Будник Вікторія Анатоліївна - кандидат економічних наук, професор, професор кафедри бізнес-логістики та транспортних технологій Державного університету інфраструктури та технологій (Київ, Україна)
- Войтасик Андрій Миколайович – кандидат технічних наук за спеціальністю системи та процеси керування, доцент кафедри електричної інженерії суднових та роботизованих комплексів Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (м. Миколаїв, Україна), Віце-академік громадської наукової організації «Академія технічних наук України» (Івано-Франківськ, Україна)
- Волк Павло Павлович — доцент кафедри водної інженерії та водних технологій Національного університету водного господарства та природокористування (Рівне, Україна)
- Воробйов Яків Анатолійович – кандидат фізико-математичних наук, доцент кафедри математики, інформатики та інформаційної діяльності Ізмаїльського державного гуманітарного університету, учасник бойових дій, член громадської організації «Міжнародна фундація науковців та освітян», автор наукових публікацій та навчально-методичних матеріалів у галузі математики, прикладної математики, інформаційних технологій та педагогіки;
- Гирка Ольга Ігорівна - кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри товарознавства, митної справи та управління якістю Львівського торговельно-економічного університету (Львів, Україна)
- Гнатюк Сергій Олександрович - кандидат технічних наук, доцент, заступник декана факультету авіонавігації, електроніки та телекомунікацій Національного авіаційного університету (Київ, Україна)
- Дівізніок Михайло Михайлович - доктор фізико-математичних наук, професор, Завідувач відділу Відділу цивільного захисту та інноваційної діяльності Державної установи "Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України" (Київ, Україна)
- Дяденчук Альона Федорівна - кандидат технічних наук, старший викладач кафедри вищої математики і фізики Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (Мелітополь, Україна)
- Забулонов Юрій Леонідович - доктор технічних наук, професор, Член-кореспондент НАН України, директор Державної установи «Інститут геохімії навколишнього середовища Національної академії наук України» (Київ, Україна)
- Ільїн Валерій Юрійович - доктор економічних наук, професор (Київ, Україна)

Мірошніченко А.А.

1352

ЛІДЕРСЬКА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ-ПРИКОРДОННИКІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ГОТОВНОСТІ ДО МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ З МОЛОДДЮ

Мірошніченко В.І., Петраш А. І.

1364

ВИКОРИСТАННЯ ПРОЄКТНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ ПРОФЕСІЙНО-ЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ

Осецька Н.Ф.

1377

СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ АКАДЕМІЧНОГО ПИСЬМА АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ У СТУДЕНТІВ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Охрімів С.М.

1389

ГОТОВНІСТЬ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ ЯК СКЛАДОВА ЇХНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Перхайло Н.А.

1401

СОЦІАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНА ТЕХНОЛОГІЯ «М'ЯКОЇ СИЛИ» В МЕНЕДЖМЕНТІ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

Петровський Б.І.

1409

ПЕДАГОГІЧНА МОДЕЛЬ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ЗАКЛАДАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ТА РОБОТОДАВЦЯМИ У ІТ-СФЕРІ

Питьовка О.Ю.

1420

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ВИКЛАДАННІ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ: РЕАЛІЗАЦІЯ ЗМІШАНОГО НАВЧАННЯ ЗАСОБАМИ MOODLE

Поліщук Т.І., Саврасова-В'юн Т.О., Руденко В.С.

1435

ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД

Сіменик Є.С.

1447

ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ ВЧИТЕЛЯ: СТРУКТУРА, ЗМІСТ, ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ

УДК 316.46:378.4

[https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-13\(54\)-1435-1446](https://doi.org/10.52058/2786-6025-2025-13(54)-1435-1446)

Поліщук Тетяна Ігорівна старший викладач кафедри реклами та зв'язків з громадськістю, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Київ, <https://orcid.org/0000-0002-7322-6380>

Саврасова-В'юн Тетяна Олександрівна кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри української літератури, компаративістики і грінченкознавства, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Київ, <https://orcid.org/0000-0001-5737-6189>

Руденко Валентина Сергіївна PhD з економіки, доцент кафедри управління, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Київ, <https://orcid.org/0000-0001-9867-5951>

ЛІДЕРСТВО СЛУЖІННЯ ЯК ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ГРОМАД

Анотація. У даному дослідженні розглядається взаємозв'язок між лідерством служінням, волонтерством та сталим розвитком громад на прикладі ініціатив Київського столичного університету імені Бориса Грінченка. Актуальність дослідження зумовлена необхідністю інституціоналізації та забезпечення стійкості цього руху. Університет Грінченка, впроваджуючи соціальний проєкт «З Києвом і для Києва», демонструє приклад активного включення студентського волонтерства у цю структуру, поєднуючи особисту ідентифікацію молоді з неофіційною громадською роботою. Лідерство служіння розглядається як ключова управлінська парадигма, що забезпечує перетворення волонтерства з реактивної сили на проактивний елемент суспільної трансформації. На відміну від традиційних моделей, лідерство служіння фокусується на потребах і потенціалі людини, що критично важливо для сталого розвитку громад.

Практичний аналіз ініціатив проєкту «З Києвом і для Києва» підтверджує прямий зв'язок між атрибутами лідера-служителя та стійкістю волонтерської діяльності, ставить на перше місце емоційне відновлення, що реалізується через створення центрів психологічного розвантаження, надання персоналізованої підтримки військовим, ветеранам, ВПО та дітям, запобігаючи вигоранню волонтерів та зміцнюючи внутрішню мотивацію. Принципи надання повноважень та зобов'язання до зростання трансформують волонтерство на

освітній процес. Студенти отримують свободу для самостійного створення та управління власними ініціативами, а університет інвестує у розвиток компетенцій, як-то громадянська відповідальність, кризові комунікації тощо, створюючи нове покоління менеджерів-лідерів. Моніторинг потреб громади, прозоре управління ресурсами та публікація детальних звітів гарантують високий рівень довіри та довгострокову актуальність волонтерських ініціатив. Саме так відбувається формування спільноти, яка активно використовує спільні культурні та освітні заходи для зміцнення соціальних зв'язків між студентами, військовими, ВПО та киянами, перетворюючи університет на соціальний хаб та платформу громадянської інтеграції.

Лідерство служіння в освітньому середовищі Університету Грінченка є ключовою стратегією для перетворення студентського волонтерського руху із ситуативної практики на стійкий, професійний, психологічно захищений чинник соціальної трансформації та відновлення України. Ця діяльність, що поєднує функції допомоги, об'єднання та інтеграції, є критичним фактором життєздатності київської громади та формування нової якості суспільного буття.

Ключові слова: київська громада, лідерство служіння, проєктна діяльність, сталий розвиток громад, студентське волонтерство, соціальна активність.

Polishchuk Tetiana Senior Lecturer at the Department of Advertising and Public Relations Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv
<https://orcid.org/0000-0002-7322-6380>

Savrasova-Viun Tetiana PhD in Psychology, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Ukrainian Literature, Comparative Studies and Grinchenko Studies Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv
<https://orcid.org/0000-0001-5737-6189>

Rudenko Valentyna PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Management Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University, Kyiv,
<https://orcid.org/0000-0001-9867-5951>

SERVANT LEADERSHIP AS A FACTOR IN SUSTAINABLE COMMUNITY DEVELOPMENT

Abstract. This study examines the relationship between servant leadership, volunteering, and sustainable community development using the example of initiatives at Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University. The relevance of the

study is determined by the need to institutionalise and ensure the sustainability of this movement. By implementing the social project «With Kyiv and for Kyiv», Grinchenko University demonstrates an example of actively involving student volunteering in this structure, combining young people's personal identification with informal community work. Servant leadership is seen as a key management paradigm that transforms volunteering from a reactive force into a proactive element of social transformation. Unlike traditional models, servant leadership focuses on human needs and potential, which is critical for sustainable community development.

A practical analysis of the initiatives of the «With Kyiv and for Kyiv» project confirms the direct link between the attributes of a servant leader and the sustainability of volunteer activity, prioritising emotional recovery through the creation of psychological relief centres and the provision of personalised support to military personnel, veterans, IDPs and children, preventing volunteer burnout and strengthening internal motivation. The principles of empowerment and commitment to growth transform volunteering into an educational process. Students are given the freedom to independently create and manage their own initiatives, while the university invests in developing competencies such as civic responsibility, crisis communications, etc., creating a new generation of manager-leaders. Monitoring community needs, transparent resource management, and the publication of detailed reports ensure a high level of trust and the long-term relevance of volunteer initiatives. This is how a community is formed that actively uses joint cultural and educational events to strengthen social ties between students, military personnel, IDPs, and Kyiv residents, transforming the university into a social hub and platform for civic integration.

Leadership in service in the educational environment of Grinchenko University is a key strategy for transforming the student volunteer movement from a situational practice into a sustainable, professional, psychologically secure factor in the social transformation and recovery of Ukraine. This activity, which combines the functions of assistance, unification and integration, is a critical factor in the viability of the Kyiv community and the formation of a new quality of social life.

Keywords: Kyiv community, servant leadership, project activities, sustainable community development, student volunteering, social activism.

Постановка проблеми. Сучасне суспільство переживає глибокі трансформації, пов'язані з розвитком інформаційного середовища, цифрових технологій та змін ролі громадянської свідомості. В цих умовах виникає потреба у новому типі лідерства — соціальному лідерстві, що поєднує управлінську ефективність, етичну позицію та орієнтацію на служіння суспільству. Актуальність даного дослідження обумовлена тим, що сталий розвиток громад потребує не лише фінансових чи технологічних ресурсів, але

й ціннісно-орієнтованого лідерства, яке здатне об'єднувати людей задля досягнення соціально значущих результатів.

Сталий розвиток великих міських громад, таких як Київ, залежить від здатності місцевих органів влади та освітніх інституцій ефективно мобілізувати молодіжний потенціал для вирішення соціальних, екологічних та культурних викликів. Університетські волонтерські та проєктні ініціативи є ключовим ресурсом, але їхня довготривалість, інституціоналізація та максимальна ефективність часто залежать від якості лідерства. Традиційні ієрархічні моделі лідерства у волонтерських структурах можуть призводити до швидкого «вигорання» студентів й низької стійкості проєктів. Натомість, лідерство служіння (Servant Leadership) пропонує парадигму, яка зосереджується на наставництві, підтримці та розвитку волонтерів, що є важливим для забезпечення сталості їхньої діяльності. Проєкт «З Києвом і для Києва» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка є яскравим прикладом системної інтеграції студентської діяльності у міське життя. Однак, щоб цей проєкт став сталим, інноваційним та масштабованим чинником розвитку Києва, необхідно дослідити, яку роль відіграють принципи лідерства служіння у підтримці студентських ініціатив, мотивуванні учасників та забезпеченні довгострокового соціального ефекту.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Концепція лідерства служіння набуває особливої актуальності в контексті забезпечення сталого розвитку громад. Теоретичні основи цього підходу, закладені Р. Грінліфом [1], були суттєво доповнені сучасними зарубіжними та українськими вченими. Дослідники, зокрема Н. Ева, С. Сеня та Д. ван Дірен [2], поглиблюють розуміння того, як лідерство служіння впливає на практику управління, орієнтованого на громаду. Праці Л. Спірс, Л. Ліден, С. Вейн та Х. Чжао [3] підкреслюють ключову роль цього стилю у формуванні атмосфери довіри та підтримки в організаціях. У контексті громад це означає створення середовища, де мешканці та місцеві інституції почуваються залученими та підтриманими, що є критично важливим для колективної ефективності та реалізації спільних проєктів. Управління громадою, засноване на цих принципах, сприяє більш інклюзивному та партисипативному процесу прийняття рішень. Лідерство служіння також активно вивчається в контексті трансформаційних змін. Лідер тут виступає не просто як «менеджер» ресурсів, а як «наставник» і «коуч» [4], стимулюючи локальні інновації та підтримуючи стійку організаційну культуру в громадських структурах. Іноземні дослідники, зокрема Р. Грінліф (1977), Л. Спірс (1995) та Н. Ева (2019), наголошують на етичних принципах та соціальній відповідальності як невід'ємних елементах службового лідерства. Зв'язок Лідерства служіння та спільноти підтверджує Давід Саркус [5], наголошуючи на тому, що «розбудова спільноти» є ключовою характерис-

тикою лідерства служіння, висунутою ще Робертом Грінліфом. Давід Саркус вважає, що великі інституції часто руйнують спільноту (соціальний договір, що об'єднує людей), і лише лідери служіння можуть показати шлях до її відновлення. Спільнота є основою сильного суспільства, що об'єднує індивідумів, організації та громади, заохочуючи спільне бачення та взаємоповагу. Вона створює почуття приналежності та впевненість у тому, що потреби членів будуть задоволені завдяки спільним зусиллям. Це дослідження представляє концептуальну модель, що описує, як саме лідерство служіння переходить до побудови спільноти. На індивідуальному рівні вплив здійснюється через наставництво (mentorship). Лідерство служіння фокусується на зростанні та розвитку окремих членів (студентів-волонтерів), що зміцнює їхнє почуття цінності та приналежності до громади. На організаційному рівні це виявляється у створенні культури служіння (serving culture). Наприклад, в Університеті Грінченка це відображається у створенні проєктів, де пріоритетом є потреби інших, а не власна вигода. Вплив реалізується через корпоративну соціальну відповідальність [6]. У контексті даного дослідження, це відповідає проєкту «З Києвом і для Києва» — коли інституція (Університет) активно служить ширшій громаді, створюючи цінність для суспільства. А розбудова спільноти є прямим результатом лідерства служіння, адже підтримує ідею, що лідерство служіння працює на всіх рівнях — від індивідуального розвитку студента до впливу на суспільство в цілому.

Мета статті — теоретично обґрунтувати та підтвердити роль лідерства служіння як управлінської стратегії для забезпечення сталого розвитку громад на прикладі Київської міської громади, використовуючи проєктну діяльність студентів (зокрема, досвід Університету Грінченка «З Києвом і для Києва») як ключовий механізм реалізації даної стратегії.

Виклад основного матеріалу. Волонтерський рух в Україні, що сформувався як потужна платформа громадянської солідарності та механізм підтримки стійкості держави (починаючи з 2013–2014 рр. і набуваючи безпрецедентних масштабів з 2022 р.), є ключовим інструментом утвердження національної суб'єктності [7]. Він еволюціонував від гуманітарного сервісу до системного соціального інституту. В умовах війни цей рух характеризується горизонтальною, мережевою структурою, винятковою гнучкістю та адаптивністю, що дозволяє йому оперативно реагувати на потреби та самостійно формувати суспільний порядок денний [8, 6]. Студентський волонтерський рух Університету Грінченка, зокрема через проєкт «З Києвом і для Києва» є яскравим прикладом активного включення молоді в цю горизонтальну структуру, поєднуючи особисту ідентифікацію з неофіційною громадянською службою [9]. Діяльність студентів-волонтерів виходить за межі добровільної участі, набуваючи ознак організованих структур з чітким поділом обов'язків,

що відповідає складності волонтерських завдань сьогодні (логістика, фінансове управління, цифрові рішення). Студенти використовують свої професійні й медійні навички для створення власних ініціатив та ефективного виконання завдань, від медійної підтримки до психологічної допомоги та супроводу. Студентські проекти в межах Університету Грінченка є осередками локального лідерства [10, 2]. Вони формують нові спільноти, продукують інноваційні моделі взаємодії та, що важливо для міської громади, впливають на управлінські рішення в регіоні через свої ініціативи (як компенсатор інституційних порожнеч). Участь студентів-волонтерів керується не лише альтруїзмом, а й інтенсивною внутрішньою мотивацією — потребою в дії, відчуттям приналежності та бажанням реалізувати моральну відповідальність [11, 3]. Волонтерство стає для них способом особистої ідентифікації та емоційної стабілізації, створюючи відчуття контролю над реальністю [12, 5]. Студенти та комунікаційники Університету Грінченка активно використовують соціальні мережі, блоги, подкасти для трансляції нових наративів про героїзм, довіру та взаємодопомогу, що надає їхній волонтерській діяльності не лише соціальну, а й медійну вагу [13, 2], впливаючи на залучення нових учасників та формування альтернативного громадянського дискурсу в столиці. Таким чином, волонтерство студентів Університету Грінченка є центральним соціальним процесом для Київської громади. Волонтерство демонструє приклад самоорганізованого, відповідального суспільства, яке активно компенсує інституційні порожнечі і перетворюється з реактивної сили на проактивний елемент суспільної трансформації та стабілізації [13, 7]. Ця діяльність, що поєднує функції допомоги, супроводу та інтеграції, формує нову якість суспільного буття та є ключовим фактором життєздатності нації.

Волонтерство еволюціонує від емпатійного пориву до комплексного механізму відновлення суспільства. У цьому контексті Університет Грінченка виступає критично важливим інститутом, який забезпечує становлення та формування нових громадських лідерів. Волонтерські ініціативи стають майданчиком для зростання студентів як нових соціальних підприємців та відповідальних лідерів, які перенесуть ці практики у повоєнне мирне життя (освіту, культуру, самоврядування). Волонтерський рух в університеті перетворюється на платформу безперервного навчання та супервізійної підтримки [14, 8], забезпечуючи студентам розвиток відповідних компетенцій, навчання з фактчекінгу, логістики, медицини, кібербезпеки та етичного реагування на проблеми суспільства. Проектний підхід, що використовується університетом, допомагає волонтерським ініціативам перейти до стадії професіоналізації (постійні команди, стратегічне планування), перетворюючи їх на довготривалі платформи, що підвищує їхню стійкість та здатність до розширення впливу. Таким чином, лідерство служіння в освітньому середовищі

Університету Грінченка є ключовою стратегією для перетворення студентського волонтерського руху із ситуативної практики на стійкий, професійний та психологічно захищений чинник соціальної трансформації та відновлення України.

Дослідження виявляє, що попри унікальну силу та динаміку волонтерського руху в Україні, його соціальні практики стикаються з системними викликами, для вирішення яких ідеально підходить модель лідерства служіння та освітньо-проектний підхід, що його впроваджує Університет Грінченка (Таб. 1).

Таблиця 1

Виклики волонтерського руху та перспективи лідерства служіння

Системна проблема	Прояви	Роль лідерства служіння	Досвід Університету Грінченка / проектний підхід
Емоційне вигорання та стрес	Тривале навантаження, відсутність психологічної підтримки, втрата мотивації та ефективності	«Зцілення» та «усвідомлення»: пріоритетно надає психологічний супровід, створює культуру безпеки та підтримки, допомагаючи волонтерам подолати травму та уникнути вигорання	Освітні Хаби та навчання: Впровадження обов'язкових модулів з психосоціальної підтримки та управління стресом у волонтерських програмах, інтеграція коучингових практик
Брак системної координації	Дублювання зусиль, неузгодженість допомоги, відсутність централізованої бази запитів на національному рівні	Аналіз та відповідальне управління: сприяє створенню мережевої архітектури, заснованої на довірі, що дозволяє уникнути дублювання ресурсів і налагодити прозору логістику	Цифрова трансформація: залучення студентів до використання (розробки) цифрових рішень (платформи координації, інтерактивні карти), що підвищує прозорість та швидкість реагування

Системна проблема	Прояви	Роль лідерства служіння	Досвід Університету Грінченка / проєктний підхід
Невизначений правовий статус	Відсутність законодавчого захисту, соціального забезпечення та мінімального страхування	«Зобов'язання до зростання»: лідер-служитель бореться за інституційний захист своїх волонтерів, виступаючи їхнім адвокатом на рівні ЗВО та місцевої влади для забезпечення сертифікації та соціального захисту	Професіоналізація та підтримка: впровадження сертифікації компетентностей та створення освітніх центрів, які забезпечують волонтерів необхідними юридичними та безпековими стандартами
Зниження суспільної уваги	Скорочення донатів та втрата підтримки локальних громад через звикання до війни	Розбудова спільноти та управління нею: постійно комунікує цінність роботи волонтерів, підтримує публічні звіти та забезпечує партнерство з бізнесом для стійкого фінансування	Міжсекторна взаємодія: трансформація студентських проєктів у соціальні підприємства або довготривалі платформи з чітким фінансовим плануванням, що забезпечує незалежність від ситуативних донатів

Соціальний проєкт «З Києвом і для Києва» є практичною реалізацією філософії лідерства служіння в освітньому середовищі, де університет і його керівництво виступають як наставники та фасилітатори, що розвивають потенціал студентів та служать потребам громади [15]. Лідерство служіння ставить на перше місце людину та її добробут і саме цей принцип втілюється у роботі над психологічною та соціальною стійкістю, а студенти активно долучаються до ініціатив, спрямованих на подолання травм, пов'язаних з війною. Це включає створення центрів психологічного розвантаження або участь у роботі хабів для ветеранів, внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та дітей. На таких заняттях проводяться арт-терапевтичні сесії або групові бесіди.

У цьому випадку, лідери (керівництво проєкту) демонструє, що емоційне відновлення має пріоритет під час виконання завдань. Студентські команди розробляють та реалізують волонтерські проєкти, ґрунтуючись на глибокому розумінні потреб громади Києва. Яскравим прикладом є створення персоналізованої допомоги, зокрема, подкастів чи інформаційних ресурсів, націлених на психологічну підтримку та зменшення тривожності. Саме принцип лідерства служіння допомагає робити проєкти «живими», використовуючи емпатію, щоб послуги відповідали реальним болючим точкам цільових груп. Ці принципи трансформують волонтерство зі «служби» на «навчання», інвестуючи у довгострокове зростання студентів.

Університет Грінченка надає студентам повну свободу та ресурси для самостійного створення та управління власними волонтерськими ініціативами.

В межах ініціативи «З Києвом і для Києва» молодь бере на себе відповідальність за планування, фандрейзинг та реалізацію проєкту, наприклад, проводячи освітні заняття для різних цільових аудиторій. Університет спонукає, делегує та підтримує молодь, розвиваючи в студентах лідерські та менеджерські якості. Волонтерська діяльність інтегрована й в освітній процес. Це проявляється в організації спеціалізованих майстер-класів та розвитку компетенцій (наприклад, з домедичної допомоги, кризових комунікацій чи написання грантових заявок). Проєкт «З Києвом і для Києва» забезпечує прозоре управління довіреними ресурсами. Студенти-волонтери та керівники проєктів публікують детальні звіти про використання зібраних коштів та матеріалів, що є запорукою високого рівня довіри громади та донорів. Таке стратегічне мислення гарантує, що допомога була та буде актуальною і після завершення гострої фази війни. Лідерство служіння активно працює над створенням сильних соціальних зв'язків та формування спільноти. Ініціатива передбачає організацію спільних культурних та освітніх заходів (благодійні концерти, лекції, виставки), які фізично об'єднують студентів, викладачів, ветеранів, ВПО та киян.

У сукупності, ці ініціативи демонструють, що соціальний проєкт «З Києвом і для Києва» є не просто набором волонтерських акцій, а цілісною моделлю, де лідерство служіння використовується для сталого розвитку громади через розвиток її найціннішого потенціалу — активної та відповідальної молоді.

Висновки. На основі теоретичного обґрунтування та аналізу практичного досвіду Університету Грінченка у межах соціального проєкту «З Києвом і для Києва» можна сформулювати наступні ключові висновки щодо ролі лідерства служіння як чинника сталого розвитку громади. Лідерство служіння є ключовою управлінською стратегією, яка ідеально підходить для забезпечення сталого розвитку громади. Надання студентам повноважень для

самостійного створення та управління проєктами, а також розвиток лідерських компетенцій через волонтерські проєкти, гарантує професійне зростання молоді, створюючи нове покоління громадських лідерів та соціальних підприємців для повоєнного відновлення України.

Студентське волонтерство під принципом служіння є ключовим фактором життєздатності нації, оскільки мобілізує людський капітал, внутрішню мотивацію молоді, що є необхідним для довгострокової самоорганізації та стійкості. Студентські проєкти є осередками локального лідерства, які продукують інноваційні моделі взаємодії та здатні впливати на управлінські рішення в регіоні, саме завдяки проєктному підходу, ініціативи переходять до стадії професіоналізації та перетворюються на довготривалі платформи, що забезпечує їхню сталість та здатність до масштабування в громадах.

Література:

1. Greenleaf R. K. *Servant Leadership: A Journey into the Nature of Legitimate Power and Greatness*. Paulist Press, 1977. 335 p.
2. Eva N., Robin M., Sendjaya S., van Dierendonck D., Liden, R. C. *Servant leadership: A systematic review and call for future research*. *The Leadership Quarterly*. 2019. Vol. 30(1). P. 111–132. DOI: 10.1016/j.leaqua.2018.07.004
3. Liden R. C., Wayne S. J., Zhao H., Henderson D. *Servant leadership: Development of a multidimensional measure and multi-level assessment*. *The Leadership Quarterly*. 2008. Vol. 19(2). P. 161–177. DOI: 10.1016/j.leaqua.2008.01.006
4. Hunter E. M., Neubert M. J., Perry S. J., Witt L. A., Penney L. M., Weinberger E. *Servant leaders inspire servant followers: Antecedents and outcomes for employees and the organization*. *The Leadership Quarterly*. 2013. Vol. 24(2), 316–331. DOI: 10.1016/j.leaqua.2012.12.001
5. David J. Sarkus. *Building Community Through Servant Leadership*. *Prof. Safety*. 2022. Vol. 67(11). P. 24–29.
6. Kotelevets A., Vyzhva M. *Leadership in the context of social activity and activism: perspectives from higher education students*. *Modern Science*. 2023. № 4. DOI: 10.62204/2336-498X-2023-4-9
7. Puspitasari F. D., Tyson G., Haq E., Hui P., Lik-Hang L. *Ghost Booking as a New Philanthropy Channel: A Case Study on Ukraine-Russia Conflict*. *ArXiv (Cornell University)*. 2023. URL: <https://arxiv.org/abs/2306.13667> (last accessed: 15.12.2025).
8. Єременко А., Безрукова О. *Характеристика волонтерського руху та мотивація волонтерів в умовах російсько-української війни (за результатами якісного дослідження)*. *Соціологічні студії*. 2023. Вип. 2(23), 26–37. <https://doi.org/10.29038/2306-3971-2023-02-22-2>
9. *Волонтерські почини 2024 року в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка*. *Київський столичний університет імені Бориса Грінченка*. URL: <https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizytivka/volonterskyi-ruk/volonterskadiialnist/8662-volonterski-pochyny-2024.html> (дата звернення: 13.12.2025).
10. *Civic initiatives and volunteer support in Ukraine*. *European Parliament Briefings*. 2023. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2023\)747823](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2023)747823) (last accessed: 05.12.2025).

11. Shandar A. M., Doroshenko O. O. The Volunteer Movement in Ukraine: dynamics of development and role in social service provision. *Data-Centric Journal*. 2025. Vol. 3, № 566. P. 216–222. DOI: 10.32983/2222-4459/2025-3-216-222
12. Таран М. Український волонтерський рух та розвиток громадянського суспільства (2014 – лютий 2022). *SDC-Journal*. 2024. Т. 9, № 2. С. 20–29. DOI: 10.69587/sdc/2.2024.19.
13. Kutsenko O., Yurchenko M. War-time volunteering and population displacement. *Voluntary Sector Review*. 2023. URL: <https://bristoluniversitypressdigital.com/view/journals/vsr/15/1/article-p74.xml> (last accessed: 05.12.2025).
14. Lawry L. L., Korona-Bailey J., Juman L. A qualitative assessment of Ukraine's trauma system during the Russian conflict: experiences of volunteer healthcare providers. *Conflict and Health*. 2024. Vol. 18. DOI: 10.1186/s13031-024-00570-z
15. Соціальний проєкт «З Києвом і для Києва». Історія проєкту. *Київський столичний університет імені Бориса Грінченка*. URL: <https://kubg.edu.ua/prouniversitet/sotsialnyi-proekt/istoriia-proiektu.html> (дата звернення: 13.12.2025).

References:

1. Greenleaf, R. K. (1977). *Servant Leadership: A Journey into the Nature of Legitimate Power and Greatness*. Paulist Press.
2. Eva, N., Robin, M., Sendjaya, S., van Dierendonck, D., & Liden, R. C. (2019). Servant leadership: A systematic review and call for future research. *The Leadership Quarterly*, 30(1), 111–132. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2018.07.004>
3. Liden, R. C., Wayne, S. J., Zhao, H., & Henderson, D. (2008). Servant leadership: Development of a multidimensional measure and multi-level assessment. *The Leadership Quarterly*, 19(2), 161–177. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2008.01.006>
4. Hunter, E. M., Neubert, M. J., Perry, S. J., Witt, L. A., Penney, L. M., & Weinberger, E. (2013). Servant leaders inspire servant followers: Antecedents and outcomes for employees and the organization. *The Leadership Quarterly*, 24(2), 316–331. <https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2012.12.001>
5. Sarkus, D. J. (2022). Building Community Through Servant Leadership Available to Purchase. *Prof. Safety*, 67(11), 24–29.
6. Kotelevets, A., & Vyzhva, M. (2023). Leadership in the context of social activity and activism: perspectives from higher education students. *Modern Science*, 4. <https://doi.org/10.62204/2336-498X-2023-4-9>
7. Puspitasari, F. D., Tyson, G., Haq, E., Hui, P., & Lik-Hang, L. (2023). Ghost Booking as a New Philanthropy Channel: A Case Study on Ukraine-Russia Conflict. *ArXiv (Cornell University)*. <https://arxiv.org/abs/2306.13667> (last accessed: 15.12.2025).
8. Yeremenko, A., & Bezrukova, O. (2023). Kharakterystyka volonterskoho rukhu ta motyvatsiia volonteriv v umovakh rosiisko-ukrainskoi viiny (za rezultatamy yakisnoho doslidzhennia) [Characteristics of the volunteer movement and motivation of volunteers in the conditions of the Russian-Ukrainian war (based on the results of a qualitative study)]. *Sotsiologichni studii – Sociological Studios*, 2(23), 26–37. <https://doi.org/10.29038/2306-3971-2023-02-22-2> [in Ukrainian].
9. Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University. (2024). Volonterski pochyny 2024 roku v Kyivskomu stolychnomu universyteti imeni Borysa Hrinchenka [Volunteering Initiatives in 2024 at Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University]. <https://kubg.edu.ua/prouniversitet/vizyivka/volonterskyi-rukhu/volonterskadiialnist/8662-volonterski-pochyny-2024.html> [in Ukr].

10. Civic initiatives and volunteer support in Ukraine. *European Parliament Briefings*. 2023. URL: [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2023\)747823](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2023)747823) (last accessed: 05.12.2025).

11. Shandar, A. M., & Doroshenko, O. O. The Volunteer Movement in Ukraine: dynamics of development and role in social service provision. *Data-Centric Journal*. 2025. Vol. 3, № 566. P. 216–222. <https://doi.org/10.32983/2222-4459/2025-3-216-222>

12. Taran, M. (2024). Ukrainskyi volonterskyi rukh ta rozvytok hromadianskoho suspilstva (2014 – liutyi 2022) [The Ukrainian Volunteer Movement and the Development of Civil Society (2014–February 2022)]. *SDC-Journal*, 9(2), 20–29. <https://doi.org/10.69587/sdc/2.2024.19> [in Ukrainian].

13. Kutsenko, O., & Yurchenko, M. (2023). War-time volunteering and population displacement. *Voluntary Sector Review*. URL: <https://bristoluniversitypressdigital.com/view/journals/vsr/15/1/article-p74.xml> (last accessed: 05.12.2025).

14. Lawry, L. L., Korona-Bailey, J., & Juman, L. (2024). A qualitative assessment of Ukraine's trauma system during the Russian conflict: experiences of volunteer healthcare providers. *Conflict and Health*, 18. <https://doi.org/10.1186/s13031-024-00570-z>

15. Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University. (b. d.). Sotsialnyi proiekt «Z Kyievom i dlia Kyieva». Istoriia proiektu [Social project “With Kyiv and for Kyiv”. Project history]. <https://kubg.edu.ua/prouniversitet/sotsialnyi-proekt/istoriia-proiektu.html> [in Ukrainian].